

У новогодишњем истраживању НСПМ ([Време, број 1569](#)) недвосмислено смо показали колико је питање епидемије – па и вакцинације – у Србији дубоко и темељно исполитизовано. Наиме, када смо став према вакцинацији укрстили са ставом „Да ли сте за промене у Србији или сте задовољни овом влашћу“, као и „Да ли ћете на наредним изборима гласати за или против Вучића и СНС“ добили смо готово дијаметрално супротстављене ставове о вакцини у зависности од тога да ли испитаник подржава или не подржава актуелну власт.

Од оних који су за промену власти само 13,1 одсто хтело је без дилеме да прими вакцину, 44,3% било је апсолутно против вакцинације, док је 42 одсто рекло да би „размислило“. Насупрот томе, од оних који су били задовољни влашћу 53,1% би одмах пристало на вакцину, неодлучно је било 31,4%, а тек 12,9% се вакцини експлиците противило. Другим речима, показало да став према вакцинацији у Србији има мање везе са реалним и актуелним контроверзама око вакцинације, антиваксерским покретом, теоријама завере, или дискусијама о квалитету и (не)поузданости појединих вакцина, а много више са поверењем и неповерењем, односно наклоношћу или ненаклоношћу према актуелној власти.

Било би занимљиво видети шта би данас показало слично истраживање. Али у недостатку њега имамо нешто теоретски боље – званичне податке и изјаве наших државних „званичника“ о томе како ствар са вакцинацијом стоји два и по месеца од почетка вакцинације у Србији.

□ „Ми смо шампиони“

Премијерка Брнабић је у недељу 14. марта саопштила на Инстаграму да је „Србија данас достигла два милиона вакцинација“. А влада Србије је у понедељак 15. марта изашла са

Пише: Ђорђе Вукадиновић
среда, 24 март 2021 16:23

детаљним подацима у истом, славодобитном тону: „У Србији је до сада дато 2.007.650 доза вакцина против корона вируса, а 782.668 особа примило је и другу дозу, показују најновији подаци Владе Србије. Србија је прва у Европи и региону по броју оних који су добили другу дозу вакцине на милион становника. У региону следе Мађарска, Словенија, Румунија, Хрватска, Бугарска и Албанија. Србија је прва у региону и по укупном броју ревакцинација, а следе Румунија, Мађарска, Словенија, Хрватска, Бугарска и Албанија. Када је реч о броју ревакцинација на милион становника у свету, Србија је на петом месту, после Израела, Сејшела, Уједињених Арапских Емирата и Бахреина. Када је реч о броју вакцинација на милион становника, Србија је прва у региону, а друга у Европи, после Велике Британије.“

Претпостављам да се можда нисте баш најбоље разазнали у свему наведеном – али није до вас, верујте. А није вероватно чак ни до састављача овог „малчице“ збрканог и набацаног саопштења. Готово све вести на ову тему у сличном су тону и духу. Јер, у суштини, није ни циљ пренети информацију – него изазвати емоцију. И „искомуницирати“ утисак да смо најбољи и први. Или макар први до првог. (А ако понегде баш и нисмо сасвим први, онда су они први неки буди-Бог-с-нама-који, мали, безвезни и далеки, тако да смо – заправо и у суштини – опет први.)

Пише: Ђорђе Вукадиновић
среда, 24 март 2021 16:23

И управо је то смисао и дух практично свих Вучићевих јавних наступа и напредњачких саопштења. И сада, када је реч о вакцинацији. И када је реч о броју умрлих од короне. И, ономад, када се радило о броју тестираних, оболелих, стопи смртности, буџетском дефициту, проценту раста односно пада БДП-а, броју респиратора и уопште. Мутно, нејасно, често директно контрадикторно

Ради се о комуникативној стратегији коју можда најбоље илуструје виц који у филму „Идемо даље“ Бата Стојковић прича у намери да мало развесели своје сморене ђаке: „Били једном у у једном авиону један Енглец, један Бугарин, Француз и један Србин, Пера... Е, сад ја, овај, не знам баш како је то све ишло по реду. Али је на крају Србин био најпааметнији и све је надмудрио.“

И управо је то смисао и дух практично свих Вучићевих јавних наступа и напредњачких саопштења. И сада, када је реч о вакцинацији. И када је реч о броју умрлих од короне. И, ономад, када се радило о броју тестираних, оболелих, стопи смртности, буџетском дефициту, проценту раста односно пада БДП-а, броју респиратора и уопште. Мутно, нејасно, често директно контрадикторно. Обично у отвореном раскораку са лако проверљивим чиненицама. А, у најбољем случају, истргнуто из контекста, селективно пробрано и тенденциозно пласирано. („Не знамо баш тачно о чему се ради, али, ето, опет смо у нечему најбољи у свету-Европи-региону. И то све опет захваљујући нашем најбољем Сину – Оцу и Брату – Александру Вучићу.)

▣ Више вакцина него вакцинаша

Много мању медијску пажњу, међутим, добила је изјава министарке за државну управу Марије Обрадовић од истог дана (понедељак) да се за вакцинацију до сада преко портала Е-управа пријавило 1,36 милиона грађана. Обрадовићка је нагласила да то „није довољно“, односно да је „потребно да се за вакцинацију пријави више грађана“.

Оптерећен бројкама – поготово оним које му, наизглед, иду на руку и дају се политичко-маркетиншки употребити – режим је кренуо у масовну набавку вакцина по сваку цену, слично оној прошлгодишњој јурњави за респираторима. И тако смо дошли у ситуацију да ће врло брзо, а такво стање је, у суштини, већ и наступило – у Србији бити много већи број расположивих вакцина, него расположених вакцинаша.

Пише: Ђорђе Вукадиновић
среда, 24 март 2021 16:23

Да нешто шкрипи у српском ваксерском рају могло се, између редова, приметити и из изјава председника Вучића који је током своје блискоисточне екскурзије поново актуелизовао тему сопствене вакцинације. Тако је неки дан приликом једног од редовних Пинк-указања из далеког и пријатељског Бахреина поручио: „Пошто сам рекао да ћу да будем са својим народом, ја ћу у четвртак или петак“ (тј. управо онда кад овај број буде пред читаоцима) „отићи у Мерошину или Жагубицу и примити баш кинеску вакцину“.

Занемаримо ли демагошку црту („отићи у Мерошину или Жагубицу“, „бити са својим народом“ и сл.), као и пригодан геополитички контекст (узеће, ето, баш кинеску вакцину, уинат онима из Европе који најављују да те кинеске неће важити унутар ЕУ) Вучић је, заправо, индиректно признао да ствар са вакцинацијом не иде баш жељеним темпом и да зато он сопственим примером тој ствари мора дати додатно убрзање.

Све у свему, верујем да ће, када се коначно – кроз шест месеци или годину дана – подвуче црта, Србија по броју и проценту вакцинисаних бити много ближа средини него било каквом челу табеле. А можда и мало ниже од тога

Пише: Ђорђе Вукадиновић
среда, 24 март 2021 16:23

Наравно, питање је какоће то све изгледати и другде у свету. Ваксерско расположење није велико ни у неким другим, озбиљним земљама, укључујући, на пример, Немачку и Француску. Широм света владе и владари, уз пар арапских и англосаксонских светлих изузетака (плус неприкосновени Израел), муче паралелну муку – како да обезбеде вакцине и истовремено како да своје сународнике приволе на вакцинацију. Опседнута трком за бројкама и рекордима, српска власт је, међутим, потпуно потценила ово друго, а пошто је – пре свега, захваљујући тзв. „источном партнерству“ – у набавци била објективно успешна, брже је ескалирао овај други, то јест, први проблем. Има вакцину, али нема коме да је да.

Све у свему, верујем да ће, када се коначно – кроз шест месеци или годину дана – подвуче црта, Србија по броју и проценту вакцинисаних бити много ближа средини него било каквом челу табеле. А можда и мало ниже од тога. Али кога брига? Јер то ће тада бити само један забашурен статистички податак, док ће у међувремену наше светско ваксерско „лидерство“ већ бити навелико и максимално медијски и политички експлоатисано.

□ Битка за трећу трећину

Подсећамо да је у нашем јануарском истраживању трећина испитаника (32,4 одсто) била за то да се вакцинише одмах, то јест, „чим буде прилике“ . 27,1 проценат био је категоричан да „неће и не намерава“ да се „боде“, док је већина од 37,8 заузела став „чекати и видети“ (нисам сигуран, видећу да ли, или не).

Другим речима, судбина процеса вакцинације у Србији зависи од тога да како ће се определити ова колебљива „трећа трећина“. А, искрено говорећи, у ономе што се последњих месеци могло чути и видети у српској јавности и медијима поменута трећина баш и није могла наћи превише основа за то да „паметно“ пресече вакцинашки чвор

Другим речима, судбина процеса вакцинације у Србији зависи од тога да како ће се определити ова колебљива „трећа трећина“. (Не причамо о изборима, о вакцинацији је реч, али у праву сте ако сте помислили да то и на изборе помало личи.) А, искрено говорећи, у ономе што се последњих месеци могло чути и видети у српској јавности и медијима поменута трећина баш и није могла наћи превише основа за то да „паметно“ пресече вакцинашки чвор.

На самом почетку епидемије и већ уведеног ванредног стања, у пустом холу скупштине Србије писац ових редова више је пута апеловао на власт да подели одговорност. Не мора да прави „концентрациону владу“, али могу макар да се сликају заједно са лидерима опозиције, састану, дају заједничку изјаву. Ем је лепо и демократски, ем би било корисно ради општенационалне мобилизације и ширења консензуса у борби са опасним и још увек недовољно познатим противником.

На самом почетку епидемије и већ уведеног ванредног стања, у пустом холу скупштине Србије писац ових редова више је пута апеловао на власт да подели одговорност. Не мора да прави „концентрациону владу“, али могу макар да се сликају заједно са лидерима опозиције, састану, дају заједничку изјаву. Ем је лепо и демократски, ем би било корисно ради општенационалне мобилизације и ширења консензуса

Међутим, ови апели били су апсолутно (и очекивано) прећутани од стране власти, али исто тако и од опозиционе јавности и медија. Насупрот томе, власт је максимално инструментализовала борбу против епидемије (укључујући и очекивану и више пута објављивану победу у том „рату против вируса“) и од ње направила своје главно предизборно оруђе за оне несрећне јунске изборе. А ни опозицији се, реално, није баш превише журило да преузима или дели одговорност у тој неизвесној бици. (Истини за вољу, једно Ђиласово иступање на почетку корона кризе и експлицитна понуда у том смеру, дочекане су на нож као „подли покушај да се опозиција на мала врата „докопа власти“.)

Власт је очито резоновала на следећи начин: Епидемија ће проћи овако или онако (“сунце ће убити вирус“, ослабиће и нестати сам од себе“, „уосталом, није то баш ни толико страшно – објаснио је лепо онај Доктор“). И зашто бисмо онда са мрском опозицијом делили било какве заслуге? У тој режимској визији опозицији је, разуме се, била намењена улога „силе мрака и безумља“. Оне која „навија за вирус“, жели да мртвих буде што више и да нам „гробља буду тесна“.

Вучић и вакцине – посртане „светског шампиона“

Пише: Ђорђе Вукадиновић
среда, 24 март 2021 16:23

